

**Budaörs Város Önkormányzat
Polgármestere**

ELŐTERJESZTÉSE

az Ügyrendi Bizottság 2017. november 13-i,
valamint a Képviselő-testület 2017. november 15-i ülésére

Tárgy: A közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek megszegésének jogkövetkezményeiről szóló 12/2013. (IV. 15.) önkormányzati rendelet módosítása

Az előterjesztés tárgyalása a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 46. § (1) bekezdése és Budaörs Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2010. (XI. 12.) ÖKT sz. rendelete (SZMSZ) 18. § (1) bekezdése és 58. §-a alapján nyílt ülésen történik.

Tisztelt Képviselő-testület!
Tisztelt Bizottság!

I. Előzmények

Az alapvető jogok biztosa 2017. október 9. napján megküldött, a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettesével közösen készített, AJB-1368/2017. sz. jelentésében tájékoztatott arról, hogy panaszosi beadvány alapján vizsgálatot folytatott le, melynek tárgyát a polgármesteri hivatal eljárása képezte egy konkrét, az önkormányzat illetékességi területén fekvő közterületen történő fakivágással és növénytelepítéssel kapcsolatos ügyben. (A jelentés az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény [a továbbiakban: Ajbt.] alapján nyilvános, a dokumentum az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala honlapján is közzétételre kerül).

A biztos vizsgálatát összegző jelentésében kifejtett álláspontja szerint az egészséges környezethez való joggal összefüggő visszasságot eredményez, hogy az önkormányzat rendelete „nem tartalmaz a közterületen álló fák engedély nélküli kivágásával, sem pedig a bejelentés elmulasztásával kapcsolatos rendelkezéseket, szankciós szabályai csak a nem közterületen álló fa kivágására vonatkoznak”. Erre tekintettel megkeresésében – az Ajbt. 37. §-ában megfogalmazott feladatkörében eljárva – javaslatot tett a jogkövetkezmények szabályozására, s ennek érdekében a vonatkozó önkormányzati rendelet módosítására.

II. Jogszabályi háttér

A közterületen álló fás szárú növények kivágásának szabályait a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) felhatalmazása alapján **központi jogszabály**, a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Fásr.) **tartalmazza**. A Fásr. értelmében a közterületen lévő fás szárú növény kivágását a fás szárú növény helye szerint illetékes jegyzőnél kell kérelmezni, illetve az élet-, egészség- vagy vagyónvédelmi okból történt kivágást utólag bejelenteni. A Fásr. alapján főszabály szerint tehát a közterületi fakivágás a jegyző környezetvédelmi hatósági hatáskörében kiadott engedélye alapján végezhető, a használat emellett pótlási kötelezettség is terheli.

A nem közterületen álló fás szárú növények kivágása tekintetében a Képviselő-testület által a Kvt. 46. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feladatkörében a helyi környezetvédelmi

feladatok megoldására megalkotott, Budaörs város zöldfelületeinek és zöldterületeinek megővéséről, használatáról, fenntartásáról és fejlesztéséről szóló 29/2004. (V.25.) **önkormányzati rendelet** 6. § (3) bekezdése **irányadó**, mely a használó számára a Polgármester felé teljesítendő bejelentési kötelezettséget ír elő.

A közterületi fakivágással kapcsolatos kötelezettségek elmulasztását korábbiakban az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Szabsr.) 19. § b) pontja szabályozta, százezer forintig terjedő pénzbírsággal szankcionálva a jogellenes cselekményt. A szabálysértés rendszerének a hatáskör-telepítést is érintő 2012. április 15-i revízióját követően a jogalkotó a szabálysértést kizárólag törvény által büntetni rendelt, társadalomra veszélyes tevékenységként (mulasztásként) definiálta, ezáltal a törvénynél alacsonyabb jogforrási szintű Szabsr hatályát veszítette, és egyúttal az önkormányzatok is kötelesek voltak helyi rendeleteikben megfogalmazott szabálysértési rendelkezéseik hatályon kívül helyezéséről gondoskodni. Mivel a központi jogalkotó a Szabsr.-ből jellemzően a kriminális jellegű tényállásokat vette át az új, a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvénybe, a **jogellenes közterületi fakivágás** – mely jellegét tekintve nem volt fenti körbe sorolható – új, közigazgatási (pl. környezetvédelmi bírság) szankció hozzákapcsolása híján – **jogkövetkezmény nélkül maradt**. Az önkormányzatok mindeközben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) felhatalmazása alapján előbb a tiltott, közösségellenes magatartások megállapítására, majd a törvény e rendelkezéseinek Alkotmánybíróság általi megsemmisítését és újrashabályozását követően a közösségi együttélés alapvető szabályainak megfogalmazására nyertek felhatalmazást, mely elsősorban a hatályon kívül helyezendő önkormányzati rendeleteikben konstituált szabálysértési tényállásaik „átörökítésének” eszközeként szolgált a gyakorlatban. Ennek keretében szabályozta a T. Képviselő-testület is a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek megszegésének jogkövetkezményeiről szóló 12/2013. (IV. 15.) önkormányzati rendelete 10. §-ában a **közösségi együttélés alapvető szabályait sértő, közigazgatási bírsággal fenyegetett magatartásként a nem közterületi fák bejelentés elmulasztásával történő kivágását**.

Összegzés

A fent bemutatott jogszabályi háttér alapján számomra egyértelműen az a következtetés vonható le, hogy a vizsgált esetben az egészséges környezethez való joggal összefüggő visszasság elsősorban a központi jogalkotó felelősségi körében merül fel, mivel a közterületen álló fás szárú növények kivágásának engedélyezése a jegyző környezetvédelmi hatósági feladatai körében lefolytatandó (államigazgatási) eljárás keretében történik. A helyi önkormányzat a kérdéses magatartást az ajánlásnak megfelelően a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartásokról alkotott helyi rendelet keretében szankcionálhatja ugyan, de mindenképp megjegyzést érdemel, hogy ennek jogi alapját az Mötv. épp azon rendelkezései teremtik meg, melyeket korábban maga az alapvető jogok biztosa támadott az Alkotmánybíróság előtt, hivatkozva a jogállamiságnak a szükséges anyagi jogi garanciák és a felhatalmazás egyértelműsége hiányosságaiából fakadó sérelmére.

Mindezek ellenére, miután a fennálló jogi helyzetet magam is méltánytalannak tartom, továbbá figyelemmel arra is, hogy a közterületi fás szárúak tekintetében még fokozottabban merülnek fel a közérdek védelmének szempontjai, javaslom, hogy jogellenes kivágásuk – a nem közterületen álló fákra vonatkozóval megegyező mértékű bírságösszeggel (100.000 Ft legmagasabb összegű közigazgatási bírság, 50.000 Ft legmagasabb összegű helyszíni bírság) – kerüljön beemelésre a közösségi együttélés alapvető rendelkezéseit sértő magatartások körébe.

Melléklet: *rendelet-tervezet*

Előzetes hatásvizsgálati rész

1. Várható társadalmi, gazdasági és költségvetési hatások:

A közterületen álló fás szárú növények jogellenes kivágásának szabályozása a közösségi együttélés alapvető szabályainak körében hozzájárul a település közrendjének fenntartásához és javításához. A költségvetési hatások tekintetében említésre érdemes, hogy a szankcionált magatartáshoz kapcsolódó bírságbevételek az önkormányzat bevételeit képezik.

2. Várható környezeti és egészségi következmények:

A szabályozás az épített- és természetes környezet közösségi együttélés köréhez kapcsolódó védelmét szolgálja, így ezek állapotának megőrzése, javítása várható. A tervezet közvetlen egészségi következményei nem relevánsak.

3. Adminisztratív terheket befolyásoló hatások:

A tervezet az eljárás alá vont személy oldalán adminisztratív terheket nem keletkeztet.

4. A rendelet megalkotásának szükségessége, elmaradásának várható következményei:

A közterületen álló fás szárú növények jogellenes kivágásának önkormányzati rendeletben történő szankcionálására az alapvető jogok biztosa AJBH-1368/2017. sz. jelentésében tett javaslatot. Figyelemmel arra, hogy a tevékenység nem valósít meg szabálysértést, és arra törvény vagy kormányrendelet sem rendeli el közigazgatási bírság alkalmazását, a jogkövetkezmény megállapítása a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek megszegésének jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendeletben történhet. A szankció hiánya az egészséges környezethez való joggal összefüggő visszasságot eredményez.

5. A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:

Az alkalmazáshoz szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek a Polgármesteri Hivatalban rendelkezésre állnak. Az érintettek alkalmazásra való megfelelő felkészülési idejének biztosítása érdekében a tervezetben a kihirdetést követő 30. napi hatályba lépésre teszek javaslatot.

Határozati javaslat az Ügyrendi Bizottság részére:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testületének Ügyrendi Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek megszegésének jogkövetkezményeiről szóló 12/2013. (IV. 15.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló rendelet megalkotását az előterjesztés melléklete szerint.

A határozathozatal az SZMSZ 60. §-a és 37. § (2) bekezdése alapján minősített többséggel, az SZMSZ 60. §-a és 38. § (1) bekezdése alapján nyílt szavazással történik.

Rendeletalkotási javaslat a Képviselő-testület részére:

A megalkotandó rendelet tervezete az előterjesztés melléklete.

A rendeletalkotás az SZMSZ 37. § (2) bekezdése alapján minősített többséggel, és 38. § (1) bekezdése alapján nyílt szavazással történik.

Budaörs, 2017. október 26.

Előterjesztést készítette/Törv. ell.:

Jegyzői Iroda:

Látta:

Polgármesteri Kabinet:

Igazgatási Iroda:

Műszaki Ügyosztály

Városépítési Iroda:

dr. Bócsi István jegyző: *h*

[Signature]
Wittinghoff Tamás
polgármester

[Signature]

[Signature]

[Signature]

Budaörs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
.../2017. (...) önkormányzati rendelete

a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek megszegésének jogkövetkezményeiről szóló 12/2013. (IV. 15.) önkormányzati rendelet módosításáról

Budaörs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (4) bekezdésének d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.

1. §

A közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek megszegésének jogkövetkezményeiről szóló 12/2013. (IV. 15.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: „R.”) 10. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el az, aki közterületen lévő fás szárú növényt a fás szárú növények védelméről szóló kormányrendeletben meghatározott engedély nélkül kivág, vagy a kivágással kapcsolatos bejelentési kötelezettségét elmulasztja.”

2. §

A R. 10. § (2) és (3) bekezdésében az „(1) bekezdésben” szövegrész helyébe az „(1)-(1a) bekezdésekben” szöveg lép.

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

Budaörs, 2017. november „...”

Wittinghoff Tamás
polgármester

dr. Bocsi István
jegyző

